

Økonomiplan 2015 - 2018

Bjugn kommune



Foto Harald M. Valderhaug

Vedtatt av kommunestyret i sak ??/2014 den
?? ?? 14

Innholdsfortegnelse:

Del 1	3
Innledning	3
Visjon	9
Organisasjon og medarbeidere	10
Alderssammensetning	10
Rekruttering	10
Sykefravær	11
Utviklingstrekk	11
Sentrale og lokale utviklingstrekk	11
Demografi	11
Befolkningsveksten	12
Eldrebolegen	12
Utfordringer	12
Økonomiske forutsetninger	13
Del 2	14
Utfordringer for det enkelte hovedområde	14
Rådmannsfunksjonen	14
Oppvekst	14
Barnehagene	14
Grunnskoler	15
Helse og pleie/omsorg	15
Kultur	16
Tekniske tjenester	17
Del 3	18
Økonomiplan drift	18
Økonomiplan investering	20
Rådmannens innstilling	23
Vedlegg	24
Utdrag fra utredning om eiendomsskatt - k.sak 13/83	24

Del 1

Innledning

Alle kommuner skal ha en rullerende økonomiplan, jf kommuneloven § 44, som minst omfatter de 4 neste årene.

I brev fra Fylkesmannen dat. 12.08.2014 varsles Bjugn kommune om at vi inntretr på den såkalte Robek-lista (register om betinget godkjenning og kontroll) som medfører betinget kontroll fra Fm vedrørende de økonomiske styringsverktøyene (økonomiplan og årsbudsjett) før budsjettene kan betraktes som vedtatt.

Kommunestyret har i sak 14/41 den 24. juni bedt rådmannen komme tilbake med en oversikt over oppgaver som kan reduseres/fjernes med sikte på å redusere lønnskostnadene til et nivå som tilsvarer 325 årsverk.

Ved årsskiftet 2013/14 rapporterte vi 337, 35 årsverk - inkludert prosjektstillingene, jf note 6 i årsberetningen for 2013. Rådmannen legger til grunn at kommunestyrets medlemmer tilegner seg de fakta som ligger i notene i årsberetningen.

Kommuneforlaget lister opp 214 oppgaver som kommunene skal/bør løse for sine innbyggere, derav 181 lovpålagte.

Vi kan derfor allerede nå slå fast at mellom 95 og 100 % av oppgavene vi løser, er lovpålagte. Da holder vi prosjekter utenfor.

Dermed gjenstår for kommunestyret å fastsette nivået på de oppgavene som er lovpålagte og vurdere om ikke-lovpålagte tjenester skal konkurranseutsettes eller avvikles.

Vi har ulike styringsdata og undersøkelser som viser nivået på vår tjenesteproduksjon sammenlignet med andre kommuner i samme KOSTRA-gruppe, med fylkesgjennomsnittet og med landsgjennomsnittet.

Vi har hyret Telemarkforskning to ganger til å gjennomføre analyser av kommunen, vi har hatt Rambøll til å analysere virkningene av kampflybaseetableringen, vi har Kommunebarometeret og vi måles av andre, f.eks. NHO, når det gjelder næringsspørsmål og attraktivitet. Og vi har selvfølgelig KOSTRA-tallene som er våre egne innrapporterte tall i bearbeidet form fra siste års drift.

Aldri før har et kommunestyremedlem i Bjugn hatt så mange data tilgjengelig i tillegg til det rådmannen selv legger fram i tertialrapporter, budsjetter, årsberetninger, etc.

Kanskje informasjonsmengden har blitt så stor at det fører til «politisk blindhet» og påfølgende beslutningsvegring spesielt i tider med behov for innstramming i økonomien?

Og så nevner rådmannen i forbifarten mens han er i det filosofiske hjørnet at Staten beskytter innbyggerne i kommunene gjennom et tilsynssystem inkl klagemuligheter for de som har fått et enkeltvedtak. Tilsynene baserer seg på å kartlegge om en tjeneste utføres i samsvar med lovens krav. Hvis ikke blir det avvik eller merknad, og det må alltid iverksettes tiltak for å lukke avvik innenfor gitt frist. Å lukke et avvik er stort sett ensbetydende med en kostnadsøkning.

Hvilket handlingsrom har så kommunestyrene?

Mer og mer av tjenesteproduksjonen bindes opp i rettighetslovgivningen som Stortinget vedtar. Her innsnevres handlingsrommet for det enkelte kommunestyre mer og mer.

Rådmannen blir mer og mer en administrerende direktør for statlig fastsatt tjenesteproduksjon til kommunens innbyggere.

Og den samme Staten driver effektiviserings- og produktivitetsfremmende kampanjer, bl.a. gjennom styring av budsjettet til kommunene herunder bruk av øremerkede midler som innsnevrer handlingsrommet til kommunestyret ytterligere.

Da gjenstår grovt sagt to muligheter for kommunestyret i styringen av lokalsamfunnet:

- Skape vekst
- Redusere investeringstakten

Kommuneplanen er hovedstyringsdokumentet, jf Kl § 5.

Kommunestyret fastsatte samfunnsdelen 25.09.12 med et 12-års perspektiv.

Visjonen taler om muligheten for å realisere drømmen sin i Bjugn, hva enn drømmen måtte være. Hovedmålsettingen er livskvalitet. Den er både materiell og immateriell.

Kommunestyret ønsker en sterk folkevekst. Arealplanen tar høyde for en fordobling av folketallet. Prognosene fra SSB fra juli d.å. etter MMMM-beregningen taler om 5500 innbyggere i 2025.

Framskrevet folkemengde											
1627 Bjugn	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040
Middels nasjonal vekst (MMMM)	4711	4751	4789	4828	4883	4923	4965	5167	5384	5562	5739
Høy nettoinnvandring (MMMH)	4711	4754	4797	4846	4898	4949	4991	5243	5531	5791	6092

Allerede i dag ligger vi over prognosene (4711 ved årsskiftet og 4735 per 1.juli) og vi begynner å merke veksten, både i de unge årsklasser (0-16 år) og de over 67 år. Antall innbyggere i begge endene av aldersskalaen vokser.

Mange vekstkommuner (kommunene rundt Gardermoen er slike eksempler) før oss har slitt med å tilpasse tjenesteproduksjonen og dermed budsjettet i en periode med (sterk) vekst til man er kommet inn i en mer stabil samfunnsutviklingsfase.

Vekst fører som oftest til behov for nyinvesteringer i infrastruktur. Ikke alle investeringer kan dekkes av avgiftssystemet eller for forskutterte kostnader som tilbakebetales av kundene (f.eks. salg av tomter i kommunale boligfelt). Investeringer fører til kapitalkostnader og driftskostnader (renhold, energi, løpende vedlikehold).

I hht Kl § 46, pkt 6, skal det *budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.*

Gjeldsnivået påvirker dermed budsjettene kraftig. Ikke bare med renter og avdrag, men med kostnad til drift.

Dette faktumet er et strukturrasjonaliserende moment, selv i tider med lav kostnad (rente) på kapitalen. På en tidsakse kan man derfor si at det har vært fornuftig å fornye infrastruktur og bygge ny, nødvendig infrastruktur som kan stå i 50 år framover mens prisen på kapitalen har vært lav. Når prisen på en vare er lav, betyr det at markedet har for mye av den aktuelle varen. Slik er det med varen penger nå, og det har vært slik i de 10 siste årene, særlig etter finanskrisen.

Hva har vi investert i de 10 siste årene?

- Asfaltering av kommunale veier
- Ny skole i Vallersund
- Ny kai i Vallersund
- Finansierte byggingen av Fosen videregående skole
- Nytt kulturhus
- FosenHallen
- Utbygging Bjugn helsesenter
- Utbygging av nye boligområder, særlig i Botngård
- Nytt avløpssystem i Lysøysund
- Nytt renseanlegg i Botngård
- Ny kai i Lysøysund
- Kjøp av Gullvika-eiendommen
- Kjøp av Vågan gård
- Overtakelse av hele Valsneset-eiendommen
- Bygging av nye boliger til utleie
- Iverksatt bygging av den nye Bekkfaret barnehage

Har vi urealistiske mål?

Når vi har ubalanse i budsjett/regnskap, tyder det på for høye ambisjoner. Rådmannen har bedt kommunestyret tenke over antall mål i styringskortet. I 2014 har vi 11 målformuleringer fordelt på de 4 søylene.

Siden 2011 har vi gått med underskudd (6 mill kroner) bortsett fra i 2012 der vi tømte fondsreservene, nedbetalte underskuddet fra 2011 med 500 000 kroner og gikk i null.

Underskuddet i 2013 ble på 4,3 mill kroner. Det betyr at vi ikke greide å dekke det siste beløpet på 5,5 mill kroner fra 2011 og det er en av årsakene til at vi nå er havnet på Robek-lista.

Prognosene for 2014 tyder på balanse eller underskudd dersom inntektsanslagene svikter. Vi er derfor langt unna et positivt netto driftsresultat og vi har 10 mill kroner i udekket underskudd fra 2011 og 2013. Vi salderte inn underskuddet i Campus Fosen på 3 mill kroner i junimøtet.

Dette er realiteter vi må forholde oss til.

Så kom det dalende ned en økonomisk gavepakke fra EU og regjeringen i løpet av våren i år. Arbeidsgiveravgiften ble redusert fra 14,1 % til 6,4 % fra 1. juli. Samtidig ble 2.650 mill kroner (halvårsvirkning) inntrukket fra et skjønnsbeløp vi har hatt siden 2007 og som i 2014 ble fastsatt til 5,4 mill kroner - årlig kompensasjon for høyere arbeidsgiveravgift (fra 10,6 til 14,1 % i 2007). I epost fra Fm 18. september meddeler fylkesmannen at han vil foreta en gradvis nedtrapping av skjønnsstilskuddet fra 2014 slik at vi får tid til å tilpasse oss endringene over et lengre tidsrom. Tilpasningen vil foregå slik:
2014 - 2.650 mill kroner, 2015 - 3.975 mill kroner, 2016 - 1.988 mill kroner, 2017 - 0 kroner.

En lønnsmasse på ca 200 mill kroner, vil med en reduksjon på 7,7 % utgjøre 14-15 mill kroner i sparte kostnader minus fradrag for redusert skjønnsstilskudd.

Den store vinneren i spørsmålet om redusert arbeidsgiveravgift, er selvfølgelig det lokale næringslivet.

Derfor blir det mer spennende med forslag til statsbudsjett i år enn på lenge for å se om regjeringen foretar justeringer for de 31 kommunene (Meldal, Agdenes, Ørland og Bjugn i Sør-Trøndelag) som fikk redusert arbeidsgiveravgift fra 1. juli. Justeringer i negativ retning for totalbeløpet i inntektssystemet for vår kommune??

Rådmannen varsler derfor nå at behandlingen av økonomiplanen i kommunestyret 14. oktober kan inneholde andre, viktige premisser enn det formannskapet har på sitt bord 30. september. Statsbudsjettet blir lagt fram 8. oktober.

Tiltak

Rådmannen er pålagt av kommunestyret å foreslå en reduksjon av 6 årsverk, jf pkt 3 i ksak 14/41 den 24.06.14.

Selve vedtaket, *legge fram forslag samtidig med skolestruktursaken* (pkt 2 i samme sak som er i prosess i hovedutvalget) *om ytterligere reduksjon av 6 årsverk der flere kriterier enn kompetanse og ansiennitet* er på den ene siden enkelt å utrede, samtidig som oppgaven nesten er umulig gitt at man legger til grunn to parametre som er beskrevet innledningsvis:

1. Innbyggertallet vokser med 80 personer fra i år til neste år samtidig som antall personer over 67 år stiger med 19 personer (891 personer i 2015 mot 872 i år) og antall barn i alderen 0-15 år stiger med 21 fra 862 i år til 883 i 2015
2. Inntektene holder ikke tritt med behovene der mange behov ender i lovpålagte tjenester.

En tilnærming til oppgaven er derfor at antall medarbeidere som primært jobber mot de to store befolkningsgruppene må økes i takt med stigningen i behovene og at reduksjonen på 6 årsverk inkludert stigningen i behovene i de to vekstgruppene, som kan være anslagsvis 2-6 årsverk i løpet av 2015, må hentes ut ved å redusere tilbudet til innbyggerne i alderen 16-67 år. Hvis kommunestyret ønsker det, vil man oppleve flere lovbrudd i hht rettighetslovgivningen/lovpålagte oppgaver.

En annen tilnærming vil være at reduksjonen i antall årsverk må komme der de «store» tjenestene produseres fordi det er der de store pengene i budsjettet ligger.

I aldersgruppen 0-15 år har vi i dag 123 årsverk fordelt på barnehager og skoler.

I aldersgruppen + 67 år har vi i dag 130,99 årsverk fordelt på PRO og helse. 1)

Til sammen utgjør dette 254 årsverk av 337. Det betyr at vi har 83 årsverk til disposisjon til de andre tjenestene vi produserer inkl 1,2 årsverk til politisk virksomhet og noen prosjektstillinger.

Med dette som bakteppe, vil rådmannen foreslå et balansert opplegg mellom effektiviseringskrav til de tjenestene som får flere brukere, konkurranseutsetting av ikke lovpålagte, men nødvendige tjenester, redusere antall enhetsledere gjennom sammenslåing av enheter samt et tidsbegrenset inntektsbringende tiltak for å nedbetale underskuddet i 2011 og 2013 innen utgangen av 2017.

Effektiviseringstiltak:

1. Flere barn i barnehageavdelingene, men vi fortsetter med 2 opptak pr. år av strategiske og konkurransemessige hensyn
 2. Fylle klassene med elever så langt som mulig eventuelt vurdere flytende kretsgrenser for å oppnå dette målet ved bruk av bygningsmassen i allersund og BotngårdBedre strukturorganisering (sentralisering) av barnehage- og skoletilbudet i kommunen
 3. Døgnåpen digital forvaltning og andre digitale effektiviseringstiltak
- 1) **De aller fleste brukere av PRO, og for så vidt av legetjenesten, er eldre mennesker. Allikevel yter helsetjenestene og pleie-, rehabilitering og omsorg, tjenester til mennesker i alle aldre.**

Kostnadsreducerende tiltak:

1. Reduksjon av ett årsverk i rådmannsfunksjonen
2. Slå sammen areal- og planenheten og anlegg- og driftsenheten og redusere bemanningen med 2 årsverk, eventuelt flere ved gjennomføring av punktene 9 og 10 under (2 årsverk i hvert av punktene 9 og 10)
3. Opprette et KF for vann og avløp som drifter VA og som selger tjenester til BFV og andre kommuner
4. Reduksjon av 2 årsverk i PRO
5. Utrede alternativ organisering og nytt innhold av aktivitetstilbudene som i dag ytes fra Stranda
6. Konkurransetsetting av all renholdstjeneste i kommunen – innsparing 1 mill kroner/år
7. Konkurransetsetting av deler av vaktmestertjenesten i kommunen – innsparing 1 mill kroner/år
8. Rådmannen forutsetter at pkt 2 i vedtaket i ksak 14/41 realiseres med den konsekvens at 5 årsverk reduseres med virkning fra 01.08.2015

Kostnadsøkende tiltak:

1. Gradvis øke barn og familieenheten med ett årsverk for å følge opp regjeringens satsing på forebyggende helsearbeid
2. Gradvis øke psykisk helsearbeid for å følge opp regjeringens satsing på arbeid med/for mennesker med rus og psykiske vansker

Inntektsøkende tiltak:

1. Innføre eiendomsskatt på 2 promille for all eiendom i 2016 og 2017 for å nedbetale underskudd fra 2011 og 2013. Beholde eiendomsskatt for verker og bruk på 7 promille. Vesentlige deler av utredningen fra nov 2013 ligger som vedlegg til slutt i dokumentet.
2. Vekst i folketallet gir høyere rammetilskudd og større skatteinntekter
3. Salg av kommunale eiendommer i Lysøysund og Botngård
4. Flere bedriftsetableringer (et langtidsvirkende tiltak)

Behov for nytenking og innovasjon

1. Organisere et eget opplegg for ressurskrevende elever for å bedre læringsmiljøet for alle barn/elever
2. Tydeliggjøre ansvar og styrke det forebyggende perspektivet, ansvaret og handlingene innenfor barnevern
3. Implementere hverdagsrehabilitering i PRO
4. Utvikle innovasjonsklima i alle enheter og på tvers av enhetene som blir berørt av rådmannens effektiviseringsliste

Andre premisser i år og senere:

- Avventer statsbudsjettet i forhold til å beregne netto virkning i 2015 for arbeidsgiveravgiften
- Avventer forslag til ny inntektsordning for kommunesektoren (Rattsø 3) – 2016/17
- De økonomiske konsekvensene av flyktingemottaket

God helse – et felles ansvar for folkehelsearbeidet

Regjeringen vil gi folkehelsepolitikken fornyet kraft. Vi kan forbedre folkehelsen, men da er det nødvendig å gi det helsefremmende og det forebyggende arbeidet et løft. I Norge har vi en enestående mulighet til å ta tak i de nye helseutfordringene. Vi har et samfunn som er preget av sosial trygghet og tillit, økonomisk bærekraft og en velferdsstat som gjør oss godt rustet til å møte nye helseutfordringer. Skal vi få til et felles løft for folkehelsen, må alle aktører i samfunnet bidra. Derfor trenger vi en ny tilnærming som i sterkere grad kan forankre og skape eierskap til målene som er beskrevet i folkehelsepolitikken.

På Fosen har vi gjennom opprettelsen av Folkehelse Fosen, som er en egen avdeling under Fosen Helse IKS, fått opp et apparat som kan gi oss faktakunnskap om folkehelsen og trender, både på Fosen og her hos oss i Bjugn.

Folkehelseprofilene i Bjugn viser utfordringer på følgende områder

- ✓ Mange barn av enslige foreldre
- ✓ Høy andel av unge uføretrygdede

Kommunen bør utvikle gode strategier og tiltak med tanke på barna i disse familiene. Rådmannen anbefaler at planperiodens første år brukes til å innhente kunnskap om og anbefale tydelige strategier som kan demme opp for negative langtidseffekter for disse barna.

- ✓ Vi har relativt mange med psykiske problemer
- ✓ Vi har relativt mange med muskel- og skjelettlidelser

Tiltakene og strategiene for å demme opp for en ytterligere utvikling av disse elementene ivaretas i kommunens overordnede arbeidsgiverpolitikk. I tillegg tar blant annet sentrumsplanarbeidet høyde for at Turistforeningens opprop om «tilgjengelige turstier fra samtlige boligområder» blir realisert. Kommunens/ storsamfunnets ansvar er å legge til rette for tilgjengelighet. Bruken av tilbudene må hver enkelt av oss ta initiativ til og ansvar for selv.

Rådmannen må i planperioden tilstrebe å etablere prosjekt som gjerne er eksternt finansierte for å arbeide videre med folkehelsestrategiene som er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel.

Visjon

Kommunestyret vedtok visjonen i behandlingen av kommuneplanens samfunnsdel 25. september 2012 slik:



Organisasjon og medarbeidere

Alderssammensetning

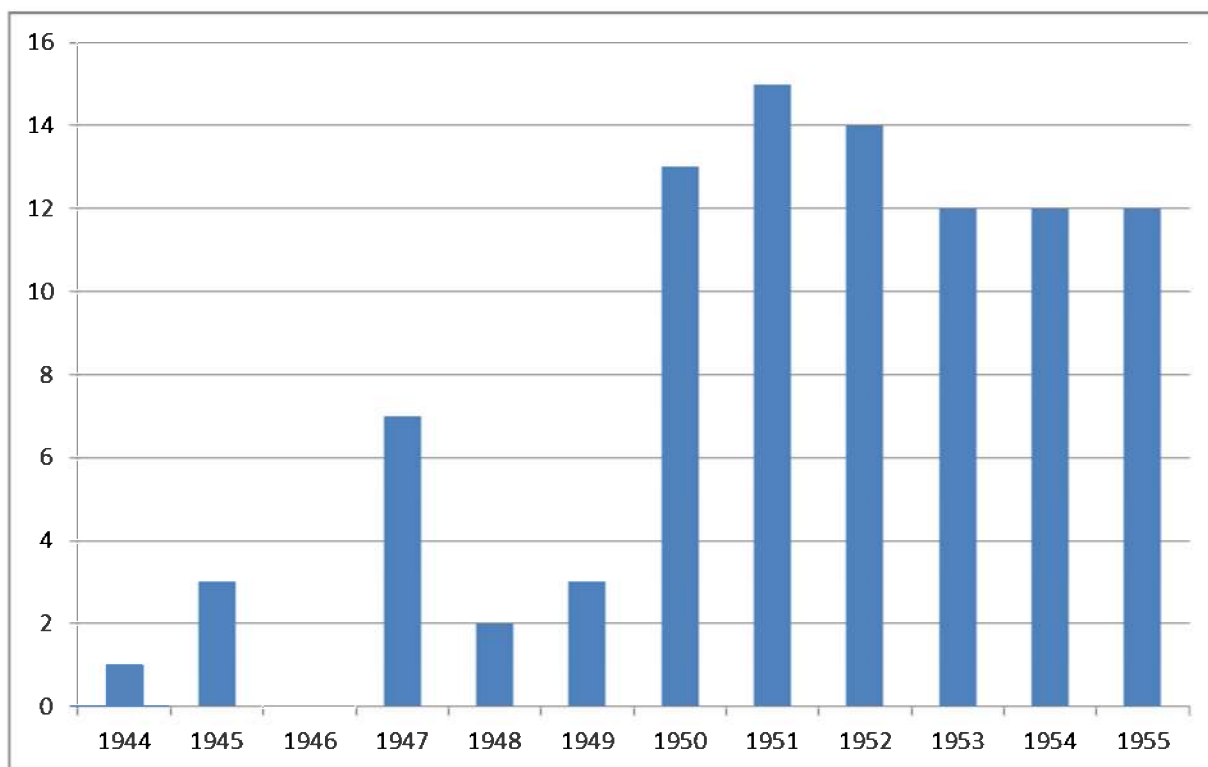
Vi benytter SSB sin statistikk og prognose, se side 4. Denne er basert på MMMM-varianten. Det kan være et spørsmål om å legge inn varianten med sterkere befolkningsvekst for å treffe bedre med anslagene.

Vi har en nøyaktig oversikt over antall ansatte og fødselsår, se nedenfor. Det er gruppen 62-67 år som forteller hvor mange som når pensjonsalderen av våre ansatte og hvilke rekrutteringsbehov vi står overfor i 4-årsperioden. Da snakker vi om de som er født i årene 1945-53

I tillegg til å erstatte kompetanse, må vi også søke ny kompetanse der vi må møte en vekst i folketallet eller en naturlig økning av antall innbyggere i spesifikke aldersgrupper, f.eks. 67-80 år, 80-90 år og over 90 år.

Den største veksten vil vi få i aldersgruppen 0-20 år. Det betinger vanligvis en styrking av tjenestene innenfor barn og familie, barnehager og grunnskole etter at alle effektiviseringsmuligheter er brukt. Kanskje også barnevern.

Oversikt over ansatte fordelt på fødselsår



Rekruttering

Vi har hittil ikke hatt problemer med å rekruttere kvalifisert arbeidskraft til ordinære stillinger, bortsett fra ingeniørfagene.

Hvordan det blir å rekruttere framover når hele Norge skal erstatte 1945 til 1955 fødselsgruppen, er ikke godt å vite.

Klarer vi å realisere visjonen og hovedmålsettingen i kommuneplanen, er rådmannen trygg på at Bjugn vil være en attraktiv arbeidsgiver de 4 neste årene.

Sykefravær

Det er stort fokus på sykefraværsarbeidet. Det har hatt en tendens til å ta større fokus enn arbeidet med nærværsfaktorene.

Arbeidet bærer frukter, men det er et tålmodighetsarbeid. Akkurat nå er det kun en enhet det er knyttet bekymringer til pga stor økning det siste året.

Også det legemeldte sykefraværet har vist en nedadgående tendens over de fire siste årene, men fortsatt ligger vi blant de høyeste kommunene i fylket.

Den store kostnaden for arbeidsgiver med sykefraværet er kostnad med vikarinneleie, fravær av kompetanse og merarbeid for lederne med oppfølging av sykemeldte.

Det ligger forholdsvise store innsparingseffekter av høyere nærvær.

Utviklingstrekk

Sentrale og lokale utviklingstrekk

- Kommunereformen
- Samhandlingsreformen
- Utviklingen i blå sektor lokalt
- Utviklingen ved ØHF - utbyggingsfasen og driftsfasen
- Utbygging og drift av nye vindmølleparker på Fosen
- Bygging av ny stamlinje fra Namsos til Surnadal over Fosen
- Foservegene og andre samferdselstiltak for å lette forbindelsen til Trondheim og Oslo
- Utviklingen ved Fosen vg skole og Fosen Ressurs
- Utviklingen i lokalt næringsliv

Demografi

- Vi viser til SSB sin siste statistikk pr 30.06.14 med framskriving av folketallet. Den viser en vekst i de unge og de eldre folkegruppene. For å hindre en sterk økning i behovene for pleie- og omsorgstjenester, er velferdsteknologi-prosjektet viktig, men det viktigste tiltaket i Samhandlingsreformen er Folkehelsefokuset. Folk må ta større ansvar for egen helse. Tilrettelegging er et stikkord for alle kommuner.
- De som passerer 67 år, har en tendens til å bli boende i kommunen til livets slutt. Det er lite inn-/utflytting i gruppen 67 år+.
- Veksten er i 0-15 års gruppen og vi har hatt positivt fødselsoverskudd de siste årene.
- Vi avviker negativt fra landsgjennomsnittet prosentuellt i 20-40 års gruppen.
- Med den befolkningsutviklingen vi har i dag, vil vi passere 5000 tallet i 2016/2017 eller tidligere. Det avgjørende momentet er tilgang på nye boliger, særlig leiligheter.
- Vi skal bosette 35 flyktninger pluss familiegjennforeninger i løpet av dette og de to neste årene.

Befolkningsveksten

Befolkingsframskrivning

Reelle tall innhentet fra SSB (31/7-2014)	Anslag ut fra Rambøls vekstprosent									
	1/1-2012	1/1-2013	1/1-2014	30/6-2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Innbyggere 0-1 år	115	122	112	108	119	127	135	137	140	142
Innbyggere 2-5 år	214	234	239	248	245	260	275	278	288	297
Innbyggere 6-15 år	548	541	535	541	545	544	551	558	571	584
Innbyggere 16-22 år	417	423	415	417	410	407	388	385	377	366
Innbyggere 23-66 år	2 459	2 491	2 538	2543	2 578	2 636	2 699	2 723	2 749	2 784
Innbyggere 0-17 år	992	1 033	1 028	1026	1 035	1 046	1 076	1 093	1 118	1 133
Innbyggere 18-49 år	1 657	1 663	1 678	1698	1 723	1 754	1 772	1 777	1 784	1 792
Innbyggere 50-66 år	1 104	1 115	1 133	1133	1 134	1 167	1 190	1 202	1 212	1 236
Innbyggere 67-79 år	578	603	616	624	637	647	657	678	695	706
Innbyggere 80-89 år	208	210	212	209	210	215	228	224	234	237
Innbyggere 90 år og over	45	41	44	45	47	47	46	50	46	53
	4 584	4 665	4 711	4 735	4 791	4 883	4 979	5 033	5 100	5 169

Eldrebølgen

Eldrebølgen vil treffe oss med større kraft i 10- året fra 2020, og økningen i antall eldre vil i følge Telemarksforsking skje tidligere enn hva vi antok i 2007. Vi må derfor ha en bevisst holdning til hva vi skal gjøre med vedtatt byggetrinn 2 ved Bjugn helsesenter I utsettelsesvedtaket fra økonomiplanbehandlingen i 2012 heter det at utbyggingen utsettes "til etter økonomiplanperioden". Rådmannen legger til grunn at vi senest i løpet av 2016 gjenopptar dette prosjektet.

Utfordringer

Merforbruk skal dekkes inn 10 mill kroner.

Økonomiske forutsetninger

Økonomiplanen er laget med følgende forutsetninger:
(Taloppsettene ligger bakerst i dokumentet).

- Planen er laget i faste priser (ser bort fra både inntektsvekst og pris-/lønnsvækst)
- Det er ikke lagt inn strukturendringer eller andre kostnadsreducerende tiltak
- Det skal ikke tas opp lån i beregnet ROBEK-periode (2015 – 2017) – bruke av / opp ubrukte lånemidler, dette vil medføre reduserte renteutgifter.
- Dagens driftsnivå videreføres
- Ny arbeidsgiveravgiftssats lagt inn
- Skatt og ramme
 - Reduserte overføringer grunnet redusert arbeidsgiveravgift
 - Redusert skatteinngang
 - Bortfall av samhandlingsreformen
 - Usikkerhet mhp overføringene fra staten / regjeringens satsing/profil
 - Delvis omlegging av rammetilskuddet
- Det er ikke lagt inn inntektsvekst med basis i økt folketall, det forutsettes at denne inntekten blir kanalisert til de sektorer som har veksten. Noe av denne inntektsveksten bør også brukes på byggvedlikehold for å opprettholde en akseptabel standard på bygningene.

Hovedpunkt investeringer

- Det holdes et jevnt trykk på investeringer innen vann og avløp
 - Grunnlagsinvesteringer holdes på et lavt nivå i planperioden, under forutsetning av utbyggingsavtaler med private aktører
 - På samferdselsområdet satses det på en jevn innsats på trafikksikkerhetstiltak, samt nødvendig utbygging av veier i forbindelse med nye boligområder.
 - Byggetrinn II på helsesenteret oppstartes i slutten av planperioden
 - Bekkfaret barnehage ferdigstilles i 2015, samt at Lyngrabben oppgraderes i 2015 og 2016.
 - Det legges opp til kun mindre investeringer innen skole i planperioden
 - Innen diverse er de største postene:
 - Egenkapitaltilskudd til KLP
 - Investering i oppgraderte program og maskinvare innen IKT
- Oppsummert har vi da følgende tabell (fullstendig tabell på slutten av dokumentet).

			Revidert						
	Regnskap	Regnskap	budsjett	Økonomiplan				SUM	
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012-2018	Andel
Vann	2 010	7 673	8 800	4 300	3 500	3 000	4 000	33 283	10,1 %
Avløp	12 898	3 904	3 100	2 900	3 200	2 500	1 500	30 002	9,1 %
Grunnlagsinvesteringer	2 902	7 125	9 700	1 900	800	600	600	23 627	7,2 %
Samferdsel inkl grønt	642	560	750	1 000	1 800	5 500	2 500	12 752	3,9 %
Diverse bygg inkl ENØK	2 662	5 270	1 800	15 100	6 700	2 500	7 300	41 332	12,5 %
Helsesenter	49 416	24 519	1 000	0	800	3 000	25 000	103 735	31,5 %
Barnehage	519	478	21 750	26 500	3 500	500	0	53 247	16,2 %
Skole	307	1 255	0	0	600	700	0	2 862	0,9 %
Diverse	3 707	4 947	5 250	4 830	3 650	2 550	3 650	28 584	8,7 %
SUM	75 063	55 731	52 150	56 530	24 550	20 850	44 550	329 424	100,0 %

Del 2

Utfordringer for det enkelte hovedområde

Rådmannsfunksjonen

Å greie tjenesteproduksjonen og dens kompleksitet i en tid med vekst og utskifting av mannskap.

Oppvekst

Oppvekstområdet generelt vil preges av en stor grad av usikkerhet i økonomiplanperioden. Dette gjelder i første rekke omfanget av tjenestene, både i forhold til antall barn og innhold.

I perioden 2008 til 2014 økte antallet barn/elever med til sammen 65 i årskullene 1997 til 2007.

Fødselsår	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Elevtallene i 2014	69	53	57	43	62	48	52	58	49	50	61	
Elevtallene i 2008	67	43	51	41	58	53	43	46	39	44	52	
Differanse	2	10	6	2	4	-5	9	12	10	6	9	65

Denne økningen kom uten noen klar årsak enn generell tilflytting.

Hvordan de store faktorene som utskifting av egne ansatte, kampflybasen og industriutviklingen vil virke inn de neste årene er høyst usikker, men det er grunn til å tro at økningen vil akselerere ytterligere.

Det foreligger flere modeller for framskrivning, blant annet Rambølls noe forsiktige utredning. Allerede i dag er barnetallet større enn de fleste av framskrivningene.

Barnehagene

Barnehagene er i en rivende utvikling, og tilbudet i dag kan ikke sammenlignes med det tilbudet som fantes for bare få år siden. Det er heller ingen grunn til å tro at utviklingen vil stoppe opp i økonomiplanperioden.

Det er mye usikkerhet knyttet til kontantstøttens framtid, og flere bebudede lovendringer i forbindelse med barnehage vil kunne påvirke kommunens tjenestetilbud.

Det er grunn til å holde øye med kvaliteten på tilbudet i barnehagene i en tid der ressursene ikke strekker til i forhold til oppgavene. Kvaliteten i barnehagen er avhengig av at vi har kompetente medarbeidere på alle nivå, spesielt viktig er det å sikre pedagogisk kompetanse. På sikt bør kommunen forsøke å øke den pedagogiske grunnbemanningen til to pedagoger per avdeling.

Kommunen er i ferd med å bygge en ny barnehage i Botngård. Når den er ferdig vil vi ha to barnehager i Botngård, en i Vallersund og to i Lysøysund. Avhengig av prosessene i forhold til oppvekstutredningen vil det antakelig bli behov for å samle de to avdelingene i Lysøysund.

Dette vil antakelig utløse et investeringsbehov i denne økonomiplanperioden.

Lyngrabben barnehage vil kunne driver i noen år med noe vedlikehold og litt mindre press på barnetall.

Grunnskoler

Når det gjelder tjenesteinnholdet i grunnskolen er det også stor usikkerhet. Etter regjeringsskiftet er det grunn til å tro at noe av innholdet vil tas ut og nytt komme til. Det er blant annet allerede bestemt at gratis skolefrukt for ungdomsskoleelevene ikke lenger er lovpålagt. Arbeidslivsfag blir et permanent tilbud og ungdomstrinnet skal utvikles videre.

For grunnskolen kan det også bli en utfordring å rekruttere kompetente lærere når et stort antall lærer når pensjonsalderen. Dette er godt kvalifiserte lærere det vil bli vanskelig å erstatte fullt ut. Så langt har kommunen gode søkere på utlyste stillinger i skoleverket. Oppvekststrukturen i Bjugn er under utredning, men det er vanskelig å se for seg at kommunen kan beholde dagens struktur gjennom perioden. Den kvalitetsmessige kostnaden for de andre skolene, da i særstilling Botngård skole er for stor til at den samfunnsmessige gevinsten ved å beholde begge de mindre skolene.

Avhengig av hva kommunestyret vedtar i oppvekststruktursaken vil det kunne bli behov for utvidelse av skolekapasiteten i Botngård i perioden. Kommunen har også andre lokaler som kan brukes til skoleformål fram til kommunen har kapasitet til eventuell nybygging.

Prioriteringer

Det vil være behov for investeringer i oppvekstsektoren i økonomiplanperioden.

En prioritet bør være å sette skolegårdene i stand til å ivareta elevenes aktivitet. Dette må inn som en fast del av investeringsbudsjettene i planperioden.

Den økonomiske situasjonen tilsier at vi ikke har rom for store investeringer i Fagerenget. Avhengig av behov i forbindelse med tilflytting, bør planene for en utvidelse av Botngård skole påbegynnes, eventuelt at andre ledige arealer vurderes.

Helse og pleie/omsorg

De tjenestene som hører hjemme under denne overskriften ytes i stor grad til våre innbyggere når livet snur, i positiv eller negativ retning. Tjenester som dette er bygget opp over år i velferdssamfunnet vårt, og det er knyttet både følelser og forventninger til dette "tjenestespekteret"

Jordmor og helsestasjonen, som yter tjenester til våre yngste, spiller svært viktige roller når kommunen skal legge til rette for "livskvalitet", jf hovedmålet i kommuneplanen. Vi må være klare til å handle raskt, og være forberedt på at det må bli en liten vekst i disse tjenestene dersom befolkningsveksten blir slik vi håper. Førrige regjering startet en opptrapping for å styrke særlig skolehelsetjenesten. Rådmannen legger til grunn en gradvis opptrapping av enheten i tråd med regjeringens forventninger.

Legekontoret har fire fastlegehjemler. I tillegg har vi bestandig en turnuslege ved vårt legekontor. Vi har et vedtak om å kunne øke opp med enda en fastlegehjemmel når/ dersom befolkningsøkningen skulle tilsi det. Slike drøftinger tar rådmannen med representanter for fastlegene to ganger pr år. Rådmannen legger da til grunn at vi fortsetter å drive legekontoret som et kommunalt legekontor

Ser vi på legetilgangen i sammenheng med helsestasjonen, skulle man ønske man kunne ha ansatt en lege i en liten stilling tilknyttet helsestasjonen, men er svært tvilende til at dette vil kunne skje i løpet av økonomiplanperioden. Tilsvarende jobb er gjennomført i forhold til lege tilsatt i sykehjemmet. Rådmannen har tro på at avsatt 40 % stilling for lege i sykehjemmet bør holde i lang tid fremover.

Psykisk helse er en liten, men betydningsfull avdeling. Gjennom de forberedelser som er gjort for å kunne ta i mot og bosette folk fra den nye kampflybasen, må vi kunne forvente et økt behov for denne typen tjenester. Særlig med tanke på de menneskene som vil returnere etter utenlandstjenester. Fosen Helse IKS er en betydelig aktør i utvikling av nye helsetjenester, og kan være en annen naturlig aktør for dette fagområdet.

Regjeringen har nå varslet en opptrapping for å styrke arbeidet med rus og psykisk helse. Rådmannen legger til grunn en gradvis opptrapping av avdelingen i tråd med regjeringens forventninger.

Eldreomsorgen vår er allerede inne i krevende tider. Det er som tidligere anført et altfor høyt sykefravær i disse tjenestene. Man skulle fått bukt med dette for å få ro i organisasjonen til å jobbe med andre utfordringer. Som for eksempel hvordan vi skal møte en økende mengde eldre i Bjugn i løpet av få år. Arbeidet med nærværprosjektet vil holde fram så lenge som det er nødvendig.

Slik rådmannen tidligere har beskrevet, er ønsket om å fokusere mer på innovasjon sterkt til stede. Man tenker seg andre organisasjonsformer også, avhengig av om byggetrinn 2 ved helsesenteret iverksettes eller ikke.

Rekrutteringsbehovet i sykehjem og hjemmesykepleie vil bli stort i løpet av planperioden.

Dette skyldes to ting:

- medarbeidere vil gå av med alderspensjon
- vi må forvente utslag av "eldrebølgen" i løpet av planperioden, og dermed et mulig behov for flere hender og ny kompetanse. Slik rådmannen gjør rede for tidligere i dokumentet, legges det nå i stedet opp til en liten, tidsbestemt reduksjon.

Tre viktige strategier for å klare omstillingene blir nå:

- Utvikle kunnskap om, klima og arenaer for innovasjonsarbeid, og gjennomføre dette
- Implementere hverdagsrehabilitering som et naturlig førstevalg ved tjenestetildeling
- Arbeide videre med å gjøre velferdsteknologi som en naturlig del av tjenesteporteføljen

Barn og unge er en relativt ny avdeling organisert i PRO. Det er barn og familier i Bjugn som har omfattende hjelpebehov og som dermed har store avlastningsvedtak.

Aktivitet er viktig for alle mennesker i alle aldre. PRO har ansvar for aktivitet både innenfor den tradisjonelle eldreomsorgen, men også for aktivitet på Stranda. Dette åpner for nye muligheter. Vi må gi enheten arbeidsro til å finne ny form og innhold etter omorganiseringen. Kommunestyret bes merke seg at dagaktivitetstilbud vil bli en lovbestemt rettighet fra og med årsskiftet.

Kultur

Bjugn kommune har i lang tid hatt kultur og idrett som satsingsområde, et veivalg som ytterligere ble bekreftet da man bygde Fosen Videregående skole, Bjugn kulturhus og FosenHallen som alle ble tatt i bruk i 2007.

Siden den gang har kvalitetene på tilbud, aktiviteter og opplevelser økt vesentlig, og man har kunnet presentere det beste av Norsk kultur med Riksteateret i spissen, og noe av det beste innen internasjonal skøytesport gjennom VM junior.

Det vil være av vesentlig betydning å holde oppe den store frivillige innsatsen som ligger bak dette, og som gjør det mulig for Bjugn kommune å kunne skilte med "det beste av det beste" på noen valgte områder uten at dette har "kostet skjorta".

Etter noen års drift har man gjort en del endringer og justeringer for å tilpasse seg en økonomisk utfordrende situasjon, uten at dette i vesentlig grad har svekket kvaliteten av tilbudene og innbyggernes muligheter til å delta i ulike aktiviteter.

I planperioden legges det opp til en videreføring av driften på nåværende nivå, med et effektivt og funksjonelt samarbeid mellom kulturavdelingen og Campus Fosen KF.

Kulturadministrasjon

I planperioden skal man sikre at Bjugn kommune skal ha et godt kultur og idrettstilbud som gjør kommunen til en attraktiv bostedskommune.

Det vil være viktig å fortsatt støtte opp om frivilligheten, f.eks. gjennom tilskudd, kulturmidler og fri husleie for barn og unge i kommunale idrettsbygg.

Videre bør man opprettholde og videreutvikle Bjugn kommunes omdømme og status som arrangørsted for nasjonale og internasjonale idrettsarrangementer.

Kulturskole

Bjugn kulturskole vil feire 40 år i 2017, og vil i denne perioden være det mest profilerte kulturtilbudet i kommunen, og et av kommunens viktigste forebyggende tilbud med kvaliteter på høyt nasjonalt nivå.

I planperioden er det viktig å ta vare på dette samtidig som man utvikler nye tilbud ut fra endrede forutsetninger. Ut fra et folkehelse perspektiv bør kulturskolen utvides til også å kunne tilby kompetanse innen idrett og fysiske aktiviteter i samarbeid med lag og foreninger.

Bjugn folkebibliotek

Bjugn folkebibliotek er et folke- og skolebibliotek med høy bruksfrekvens. Ut fra en telling av antall besøkende i en "normal uke" 2014, har man stipulert et årlig besøkstall på ca.

35.000. Biblioteket har stadig tatt på seg nye oppgaver for å framstå som et servicetorg for befolkningen; billettsalg, lørdagskonserter, kunstutstillinger etc.

I planperioden ønsker man å utforske flere muligheter, med bl.a. tilrettelegging av tilbud for innvandrere og fremmedspråklige, og etablering av biblioteket som arena for politiske debatter.

Bjugn frivilligsentral

Frivilligsentralen utfører et bredt spekter av tjenester for lag og foreninger i Bjugn, bl.a. gjennom å ha sekretærfunksjon for musikk- og idrettsråden i kommunen.

I tillegg til det jobber man med tilrettelegging av mange ulike tilbud som f.eks. Ola-bil løp, kulturell spaserstokk, Eldres kulturmønstring, seniordans og organisering av frivillig innsats under ulike arrangementer.

I planperioden vil man særlig satse på å utvikle ulike tilbud for innvandrere og fremmedspråklige gjennom ulike tiltak som; kurs, språkkafe, etablering av tilflytterforening mm.

Tekniske tjenester

For å oppfylle målene i kommuneplanen, kreves det mye arbeid fra de tekniske tjenestene våre - planlegging, byggesak, ulovlighetsoppfølging, utbygging. Vi er en stor og viktig vannkommune. Vi er forsvarskommune med alle de forpliktelsene som ligger i det.

Den store utfordringen er å skaffe riktig kompetanse til ingeniørfagene våre. Slik kan det også bli mange år framover.

Del 3

Økonomiplan drift

	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Økonomiplan			
					2015	2016	2017	2018
Skatt på inntekt og formue	73 513	81 463	81 723	81 723	82 000	82 000	82 000	82 000
Ordinært rammetilskudd	157 340	158 595	170 109	167 709	167 007	165 020	163 033	163 033
Skatt på eiendom	2 345	2 319	1 550	2 300	4 300	4 300	4 300	4 300
Andre generelle statstilskudd	2 090	2 003	2 300	2 300	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum frie disponible inntekter	235 288	244 380	255 682	254 032	255 307	253 320	251 333	251 333
Renteinntekter og utbytte	17 138	20 650	11 300	11 300	13 000	12 000	11 000	11 000
Renteutgifter og andre finansutgifter	17 373	20 684	18 560	18 560	22 700	22 140	21 540	21 670
Avdrag på lån	11 454	12 800	14 200	14 200	15 109	16 804	17 533	18 149
Netto finansinntekter/ - utgifter	11 689	12 834	21 460	21 460	24 809	26 944	28 073	28 819
Dekning av tidligere års merforbruk	2 515		0	2 700	5 000	2 000		
Til ubundne avsetninger			0	0	0			
Til bundne avsetninger	706	239	0	0	0			
Bruk av bundne avsetninger	-2 501		0	0	0			
Netto avsetninger	720	239	0	2 700	5 000	2 000	0	0
Overført til investeringsregnskapet	6 389	5 119	0	0	0			
Til fordeling drift	216 490	226 188	234 222	229 872	225 498	224 376	223 260	222 514
Fordelt til drift (fra skjema 1B)	216 490	230 452	234 222	229 872	235 412	236 644	238 140	239 524
Innsparingsprosjekt					9 914	12 268	14 880	17 010
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0	-4 264	0	0	0	0	0	0

	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Økonomiplan 2015	Økonomiplan 2016	Økonomiplan 2017	Økonomiplan 2018
Politisk styring	3 049	3 349	2 863	2 863	3 000	3 000	3 000	3 000
Rådmannsfunksjonen	12 957	13 234	12 211	12 003	12 166	12 166	12 166	12 166
Støttefunksjoner	14 275	14 412	13 351	13 480	14 089	14 089	14 089	14 089
Samhandlingsreformen	4 708	5 508	5 655	5 655	0	0	0	0
PPT/skoleskyss	5 106	5 219	5 906	5 906	6 000	6 000	6 000	6 000
Botngård skole	29 730	31 031	33 573	32 340	34 980	34 980	34 980	34 980
Vallersund oppvekstsenter	8 889	8 366	7 200	6 971	6 559	6 559	6 559	6 559
Fagerenget	4 665	4 871	4 179	4 037	3 789	3 789	3 789	3 789
Stranda	2 684	2 537						
Barnehager	26 151	27 976	34 467	33 323	35 357	35 357	35 357	35 357
Kultur	13 496	14 189	13 475	16 732	13 268	13 500	13 739	13 987
NAV	3 326	3 135	4 055	3 952	4 000	4 000	4 000	4 000
Helse	3 044	3 678	4 108	4 108	4 071	4 071	4 071	4 071
Helse og familieenheten	10 581	9 501	8 966	9 625	9 998	9 998	9 998	9 998
PRO-tjenesten	71 379	69 269	73 878	70 904	74 843	74 843	74 843	74 843
Barnevern	6 493	7 459	5 951	5 898	8 200	8 200	8 200	8 200
Arealbruk	3 199	2 202	2 586	2 475	2 300	2 300	2 557	2 693
Anlegg og drift	11 444	10 884	10 298	9 700	9 292	9 292	9 292	9 292
SUM I	235 176	236 820	242 722	239 972	241 912	242 144	242 640	243 024
Premieavvik	-8 037	31	-10 000	-10 000	-8 000	-7 000	-6 000	-5 000
Momskompensasjon investering	-10 649	-6 399	0	0				
Tilleggsbevilgning			1 500	-100	1 500	1 500	1 500	1 500
SUM	-18 686	-6 368	-8 500	-10 100	-6 500	-5 500	-4 500	-3 500
Resultat	216 490	230 452	234 222	229 872	235 412	236 644	238 140	239 524

Økonomiplan investering

	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	2015	Økonomiplan		
						2016	2017	2018
Investeringer i anleggsmidler	75 063	55 731	50 400	52 150	55 930	24 050	20 350	44 550
Utlån og forskutteringer	16 253	139 544	10 000	10 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Avdrag på lån	1 218	1 858	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Avsetninger	7 753	9 252		0				
Årets finansieringsbehov	100 287	206 385	62 400	64 150	60 930	29 050	25 350	49 550
Finansiert slik:								
Bruk av lånemidler	83 954	125 834	59 400	61 150	53 930	25 950	22 650	46 250
Salg anleggsmidler	1 503	4 571	1 600	1 600	1 000	1 100	1 200	1 300
Tilskudd/refusjoner	1 562	19 897		0	4000			
Avdrag på utlån	2 271	7 956	1 400	1 400	2 000	2 000	2 000	2 000
Andre inntekter	9	43 003		0				
Sum ekstern finansiering	89 299	201 261	62 400	64 150	60 930	29 050	25 850	49 550
Overført fra driftsregnskapet	6 389	5 119						
Bruk av avsetninger	4 599	5						
Sum finansiering	10 988	5 124	0	0	0	0	0	0
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	-500	0
Investering i anleggsmidler:								
Brannskadet omsorgsbolig	549	552						
Vannledning Ervika	169							
Utskiftning eternittledninger	346							
Lekasjesøking/overvåking			1 000			1000	1 000	1 000
Tilpasning pluggkjøring	401							
Forsyning Aune / Oksvoll	1 094							
Høydebasseng Eksets karet					2 000	1000		
Vannledning Tørrem			4 000	2 000				
Vannledning Valsneset		3 075						

	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Revidert	Økonomiplan			
	2012	2013	2014	budsjett 2014	2015	2016	2017	2018
Vannledning Barset - Sundset		552		1 000				
Sjøledning Sundset - Tørrem				1 500				
Vannledning Kaldkleiva - Tørrem		1 753		500				
Vannledning Tørrem - Oksvoll		2 293						
Sanering høydebasseng Botngård			2 000	2 000				
Vannledning Seter			800	800				
Avløpssanering Lysøysundet	3 818	3 428	500	500		1 000	1 000	
BFV investeringer			1 000	1 000	2 300	1 500	2 000	3 000
Gatelys	219							
Utbedring av veier	423	363	500	500	500	500	500	500
Trafikksikkerhetstiltak					500	500	500	500
Alf Nebbsgt - renovering i hht til sentrumsplan								1 500
Bru Høgåskammen							3 000	
Gang og sykkelvei fra Tjyvskarmyra							500	
Badeplass - toalettbygg Høybakken						800	1 000	
Tomteteknisk Karlestrand Vest	20	5 410	5 600	5 600	400			
Næringsareal Sannan	79		1 800	1 800				
Sanering kloakkutslipp Botngård/reanseanlegg	9 080	476	1 300	1 300	700			
Renovering avløpsanlegg					800	1 200	1 500	1 500
Avløp og overvann Seter			1 300	1 300	1 400	1 000		
Tomteteknisk arbeid Einerveien	1 000	-292	200	200				
Tomteteknisk arbeid Høybakken	1 803	128	200	200		300		
Tomteteknisk arbeid Prestdalen		1 400	600	600				
Tilrettelegging for næringsstomter							600	600
Maskinkjøp		137	1 200	1 200	280			
Grunnlagsarbeid Sannan - Seterfjæra		264			1 500	500		
Geotekniske undersøkelser Seterstranden		139						
Bygn. HMS	105	334	1 000	1 000		500	500	500
Enøk-tiltak / EPC-kontrakter	279		800	800	3 000	5 000	1 000	1 000
Utbedring kommunale bygninger	644	712						
Utbygging av helsesenteret (BOMBOLIMFER)	49 416	24 519	1 000	1 000				
Utbygging av helsesenteret - byggetrinn II						800	3 000	25 000
Nye omsorgsboliger (utskifting av de eldste)								800
Lysreg Bjugnshallen	375							

	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Revidert	Økonomiplan			
	2012	2013	2014	budsjett 2014	2015	2016	2017	2018
Brannalarmanlegg Bjugnhallen	1 259	199						
Ombygging Toppen		1 255						
Renovering dusjer Bjugnhallen	23							
Parkeringsplass WABO	37	383						
Gjerde fotballbane	353							
Botngård skole						600	700	
Bjugnhallen					1 500	700		
Rådhuset							500	5 000
Ombygging Sentrumsveien 2 til barenhage	519							
Ombygging Botngård skole 1. klassen (2012)	307							
Barnehage Botngård / Bekkefaret barnehage		478	20 000	20 000	25 000	3 000		
Byggrenovering Lyngrabben					1 500	500	500	
Fyktningsboliger					10 000			
Nytt gulv Bjugnhallen		3 674						
Bjugnhallen - renovering av vestibyle		351						
Ombygging Solkysten bhg avd Vallersund				1 750				
Kartverk og oppmåling	46	244	150	150	150	150	150	150
Skilting vei		197	250	250				
Myrmo		58	300	300				
Diverse IKT	280	496	2 000	2 000	3 000	2 000	1 000	2 000
Kirker	1 000	200	200	200	200	200	200	200
Egenkapitaltilskudd KLP	691	760	900	900	1 000	1 100	1 200	1 300
Hovedprosjekt Agresso ver 5.5/Milestone 4	357	130	200	200	200	200		
Inventar og utstyr kommunestyresal	247							
Velferdsteknologi - GPS demente			100	100				
Nytt program legekantor (Winmed III)	93							
Finansiering (kostnader ved salg)	31	33						
Tak på skole Tarva		345						
Tråkkemaskin		1 434						
Ei-bil(er)		233						
Infrastruktur skolegårder - folkehelse			400	400				
Goodwill legehjemmel			100	100				
Salg/riving Doktorgården		18	250	0				
Riving hus/låve for videresalg			750	1 000				
Investering i anleggsmidler:	75 063	55 731	50 400	52 150	55 930	24 050	20 350	44 550

Rådmannens innstilling

1. Økonomiplanen vedtas som framlagt.
2. Innsparingsprosjektet skal inneholde følgende:
 - Eiendomsskatt i 2016-2018
 - Reduksjon av ett årsverk i rådmannsfunksjonen
 - Slå sammen anlegg og drift og areal til en enhet og redusere enheten med 2 årsverk
 - Redusere PRO med to årsverk
 - Konkurransetsette renhold – årlig innsparing 1 mill kroner
 - Konkurransetsette deler av vaktmestertjenesten – årlig innsparing 1 mill kroner
 - Legge ned Fagerenget fra 1/8-2015 og overføre elevene til VOS – innsparing 5 årsverk
 - Rådmannen får fullmakt til å innpasse dette i talloppstillingen
3. Innsparingsprosjektets øvrige tiltak legges fram for formannskap/kommunestyret innen 30/4-2015.
4. Rådmannen gjennomfører løpende effektiviseringstiltak – pkt 1-5 i premissene - både ved hjelp av digitale verktøy og andre tiltak som ikke er nevnt for å redusere kostnad.

Vedlegg

Utdrag fra utredning om eiendomsskatt - k.sak 13/83

Sakens bakgrunn og innhold:

Saksframlegget er bygd opp med en gjennomgang av type eiendommer som kan skattlegges, takseringsmetoder, satser, økonomi og til slutt en mer detaljert gjennomgang av loven.

Det er opp til det enkelte kommunestyre selv å vedta om det skal innføres eiendomsskatt i kommunen. Kommunestyrets endelige vedtak om innføring av eiendomsskatt må skje i kommunestyrets budsjettmøte for kommende år. I samme møte må skattesatsen for skatteåret vedtas.

Eiendomsskatten er en ren kommunal skatt, der skatteinntektene er 100 % kommunale. Innføring av eiendomsskatt påvirker ikke størrelsen på kommunens overføring fra staten.

Omfang

Eiendomsskatt kan skrives ut:

- a) På all eiendom i hele kommunen
- b) **På all eiendom innenfor områder som er helt eller delvis utbygget på byvis eller der slik utbygging er i gang**
- c) På alle verk og bruk
- d) På alle verk og bruk og annen næringsseiendom
- e) I områder som er helt eller delvis utbygget på byvis samt på alle verk og bruk
- f) I områder som er helt eller delvis utbygget på byvis samt på alle verk og bruk og annen næringsseiendom
- g) På alle eiendommer i hele kommunen med unntak av verk og bruk og annen næringsseiendom

Bjugn kommune har valgt å benytte punkt c. Tillegget med næringsseiendom (pkt d) kom for noen år siden, men ut fra et ønske om å skjerme næringslivet, ble det vedtatt å ikke gå inn på den utvidelsen. Dersom man skal utvide ordningen, ser rådmannen det som mest naturlig at det er punkt a som kan benyttes.

Taksering

Det er fra 2014 mulig å benytte formuesverdien fra ligningen ved fastsettelse av taksten. Denne muligheten blir prøvd ut av noen kommuner, men resultatet av dette vil ikke foreligge før nærmere jul eventuelt rett på nyåret. Det må uansett foretas takst på de eiendommer som ikke får formuesverdi gjennom ligningsbehandlingen, og det er følgende eiendommer:

- Eiendommer regulert til fritidsformål
- Våningshus på gårdsbruk
- Eiendommer som ikke er egnet til boligformål
- Boliger i kombinerte nærings- og boligbygg
- Boliger hvor eierforholdet ikke er avklart
- Boliger eid av organisasjoner
- Boliger som ikke er innrapportert til ligningsmyndighetene

I kommunen er det totalt 3100 boligeiendommer hvorav 1200 er fritidseiendommer. Det vil medføre en relativt stor takseringsjobb selv om man benytter formuesverdien der det er mulig.

Sats/Nivå

Det er mulig å benytte ulike satser for verk og bruk og boliger. Det vil si at boliger kan skattlegges med en lavere sats enn verk og bruk.

Bunnfradrag kan benyttes på boliger for å få et lavere takstgrunnlag

Det er også mulig å gi fritak i inntil 20 år for nye boliger

Dersom formuesgrunnlag fra ligningen benyttes, skal den reduseres med en reduksjonsfaktor.

Den er på 0,8 for 2015. Det kan i tillegg benyttes en lokal reduksjonsfaktor.

Beregningsmetode

Tekst	Alternativ 1 (høy)	Alternativ 2 (lav)
Formuesgrunnlag	2.000.000	1.000.000
Formuesgrunnlag * reduksjonsfaktor (0,8)	1.600.000	800.000
Eventuell lokal reduksjonsfaktor (feks 20%)	-320.000	-240.000
Eventuell bunnfradrag	-150.000	-150.000
Eiendomsskattegrunnlag	1.130.000	410.000
Eiendomsskatt (7 promille)	7.910	2.870
Eiendomsskatt (4 promille)	4.520	1.640

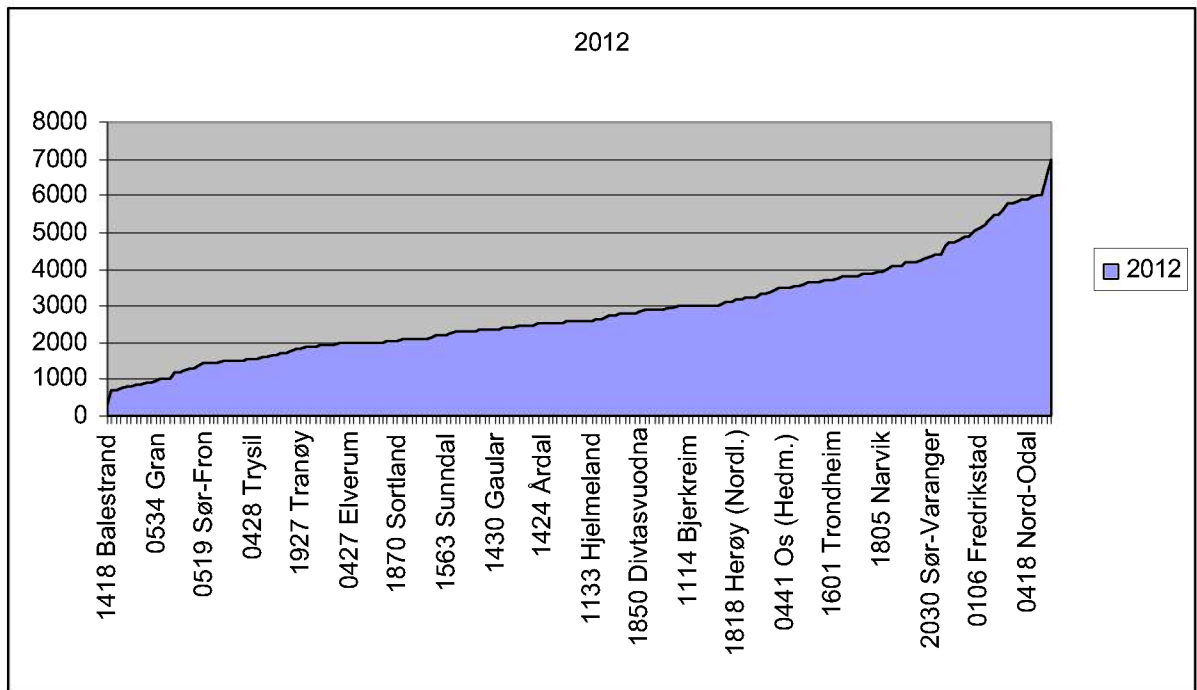
Dersom det blir aktuelt å innføre eiendomsskatt anbefales det ikke å innføre en lokal reduksjonsfaktor. Årsaken er at den vil ligge fast i 10 år. Dersom det er ønskelig å gjøre endringer fra år til år, er det enklere å regulere satsen.

Økonomi

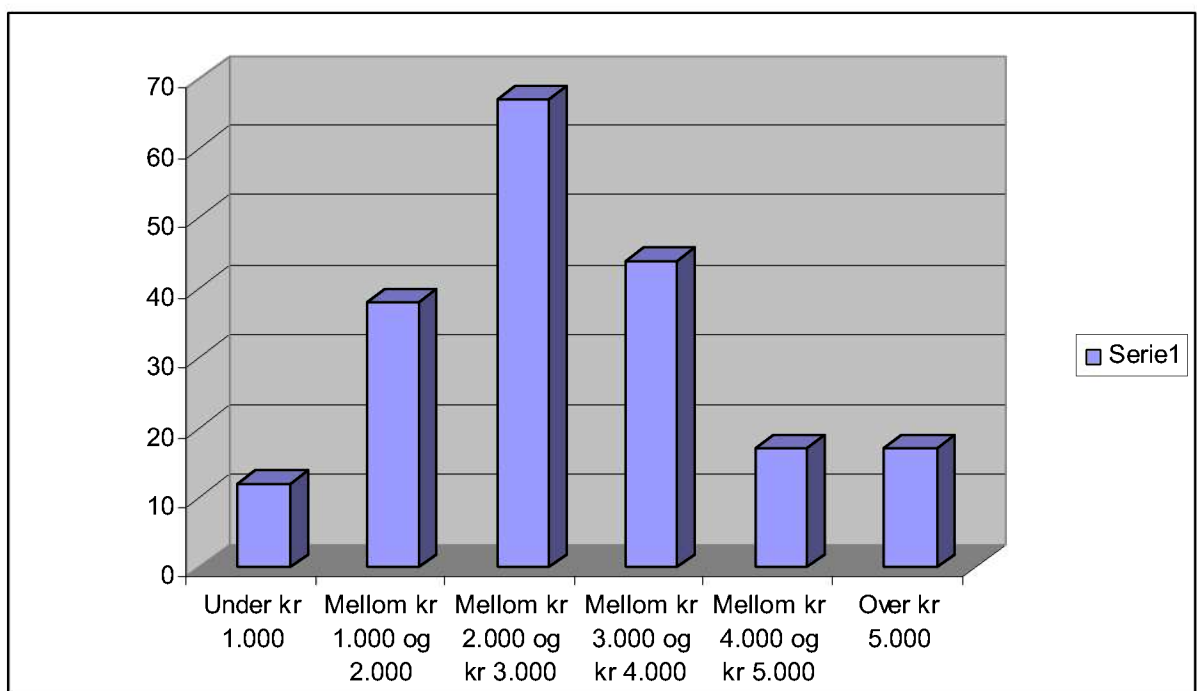
Ved å se på de kommunene i samme Kostragruppe som oss har vi et nivå på en enebolig på 120m² som spenner fra kr 1.700 til kr 3.640. Det er følgende kommuner i kommunegruppen som har eiendomsskatt på boligeiendommer:

	2010	2011	2012
Hobøl	2 340	2 740	2 740
Ringebu	2 200	2 200	2 200
Drangedal	1 000	2 500	2 300
Sauherad	2 132	3 640	3 640
Fusa	1 800	1 900	1 700
Holtålen	:	3 000	3 000
Overhalla	:	1 680	2 300

Totalt for landet er 195 kommuner som har eiendomsskatt på boliger. Den laveste er Balestrand på kr 326 og den høyeste er Kristiansand på kr 7.000. Grafisk vises det som følger:



Grupperer vi eiendomsskatten får vi da følgende fordeling:



Beregningseksempel

Dersom vi beregningsmessig forutsetter et formuesgrunnlag på hhv 3 mill kroner, 2 mill kroner og 1 mill kroner - får vi da følgende:

	Høy	Middels	Lav
Formuesgrunnlag	3 000 000	2 000 000	1 000 000
Formuesgrunnlag * reduksjonsfaktor *1	2 400 000	1 600 000	800 000
- bunnfradrag	-150 000	-150 000	-150 000
Eiendomsskattegrunnlag	2 250 000	1 450 000	650 000

Eiendomsskatt pr enhet (7 promille)	15 750	10 150	4 550
Eiendomsskatt totalt	48 825 000	31 465 000	14 105 000
Eiendomsskatt pr enhet (4 promille)	9 000	5 800	2 600
Eiendomsskatt totalt	27 900 000	17 980 000	8 060 000

*1 Beregningsmessig forutsetter vi at dette vil være lik takstverdi ved vanlig taksering.

Dersom vi forutsetter en normalfordeling av eiendomsverdiene, får vi følgende:

	Høy	Middels	Lav	Sum
Forutsetter 4 promille og får:				
Antall (totalt 3.100 boliger)	700	1 700	700	3 100
Eiendomsskatt	6 300 000	9 860 000	1 820 000	17 980 000

Det vil si at ved 4 promille, eiendomsverdiene og fordelingen er som forutsatt, vil vi få en beregnet inntekt på 18,0 mill kroner pr år.

I tillegg vil det komme eiendomsskatt på næringseiendommer som ikke ligger under verk og bruk ordningen. Dette kan anslås til 0,3 - 0,6 mill kroner pr år.

Det vil være en omfattende jobb å gjennomføre takseringen slik at et eventuelt vedtak om innføring på alle eiendommer i kommunen må fattes senest i februar. Man vil da ha tiden og veien på å få gjennomført arbeidet.

Det som må gjøres er først å innhente tilbud fra konsulentselskap som jobber innenfor området og velge et selskap. Deretter må det informeres grundig, skattetakstnemnda må få den nødvendige opplæring, matrikkelen må gjennomgås og deretter skal den praktiske takseringen gjennomføres. Dersom det velges å benytte formuesgrunnlag fra ligningen, må disse innhentes i november og sammenstilles opp mot de eiendommer som er taksert for å avsjekke at alle eiendommer har fått en (og bare en takst).

Kostnaden for taksering anslås til å ligge mellom 0,5 og 1,0 mill kroner. Det er avsatt 0,75 mill kroner i budsjettet.

Strategi

Spørsmålet her er om det vil være fornuftig, som eneste kommune i Fosen å innføre eiendomsskatt på boligeiendommer.

Vil eiendomsskatt virke negativt inn på beslutning om bosted ved innflytting til Fosen eller vil Bjugns øvrige og positive "aspekter" medføre at man bosetter seg her.

Rent økonomisk kan man si at en kostnad på kr 3.000 i eiendomsskatt tilsvarer en rente-/avdragskostnad på et lån på ca kr 60.000. Det vil si at dersom like eiendommer er kr 60.000 billigere i Bjugn enn i andre kommuner vil det økonomiske sett være likegyldig hvor man bosetter seg.

En må tro at en boligkjøper ikke setter seg ned og foretar slike beregninger, men at det går mer på følelser.

Ved en innføring av eiendomsskatt kan vi dessverre ikke si at inntektene skal gi bedre tjenester på kort sikt, men kun opprettholde dagens tjenester og dekke inn tidligere tiders merforbruk. Det som også er av interesse for boligeiere er den totale belastning av kommunale avgifter og eiendomsskatt.

Vurdering:

Det ligger en merinntekt på eiendomsskatt med de gitte forutsetninger på 18 mill kroner. En innføring av eiendomsskatt på alle eiendommer har følgende effekter:

Pluss-siden

- Dagens drift kan opprettholdes og merforbruk nedbetales raskt
- Mulighet for økt satsing på sikt
- Det er et stedfast skatteobjekt
- Relativt lett å finne verdien til
- Lokal skatt som både kreves inn og brukes lokalt

Minus-siden

- Incitament til omstilling og effektivisering forsvinner
- Skatten tar ikke hensyn til skatteyters betalingsevne
- Virke konkurransevridende i forhold til nabokommuner (bosetting)
- Virker negativt på eiere av fritidsboliger da de ikke "får noe igjen for pengene"

Skal vi komme i balanse ved å redusere kostnadene slik at de er i samsvar med inntektene inklusiv 3% driftsmargin eller skal vi øke inntektene ved å innføre eiendomsskatt?

Oppsummering:

Spørsmålet her er om det vil være fornuftig, som eneste kommune i Fosen å innføre eiendomsskatt på boligeiendommer.

Vil eiendomsskatt virke negativt inn på beslutning om bosted ved innflytting til Fosen eller vil Bjugns øvrige og positive "aspekter" medføre at man bosetter seg her.

Dette må veies opp mot muligheten til å finansiere dagens drift pluss inndekking av gammelt merforbruk.

Av strategiske grunner frarår rådmannen å innføre eiendomsskatt for hele kommunen, pkt a og fortsetter ordningen med eiendomsskatt på verker og bruk, pkt c.